

Verksamhetsberättelse

2022

Programavdelning Sverige

Livets

**Prata med oss,
inte om oss!**

ERIKSHJÄLPEN

För barnen. Och världen de drömmer om.

Det började med en dröm

Erik Nilsson var en småländsk pojke som föddes 1929. Han hade blödarsjuka och låg ofta på sjukhus. Där och då föddes en dröm om att uppmuntra andra i samma situation. Den unge Erik började skicka hälsningar och små presenter till sjuka barn. Adresserna fick han genom att lyssna på radioprogrammet Barnens Brevlåda med programledaren Sven Jerring. Redan 1946, när Erik var 17 år, var arbetet etablerat. Några år senare intervjuades Erik i radio av just Sven Jerring. Då tog verksamheten fart på riktigt. Erik, som kom att kallas Farbror Erik, dog 1966 och blev bara 37 år. Men arbetet han startade levde vidare. Året efter hans död grundades Erikshjälpen. Tack vare Eriks mod att göra verklighet av sina drömmar, kan vi än i dag arbeta för en förändrad värld där barns drömmar får liv. Då som nu finns vi för barnen och världen de drömmer om.

INNEHÅLL

Några ord i början.....	3
Vårt uppdrag	4
Erikshjälpen i Sverige.....	5
Erikshjälpen Framtidsverkstad	7
Football For All	8
Rafiki	8
Samverkan.....	9
Mötesplatser och nätverk.....	7
Guldorn från 2022	10
Utbildning	13
Hälsa	15
Fritid	17
Trygghet och skydd.....	19
Föräldrar förändrar	20
Barn påverkar	21
Målsättning och resultat.....	22
Framåtblick.....	27

Den ekonomiska redovisningen

Den ekonomiska redovisningen finns i Erikshjälpens årsberättelse 2022. Du hittar den på erikshjalpen.se

NÅGRA ORD I BÖRJAN

Barns röster hörda ända till FN

Ett spännande och utvecklande år där vi fått vara med och föra barns röster ända till FN. Erikshjälpens Svergearbete har vuxit och allt fler barn har tagit del av våra insatser och vi har tagit kliv framåt för att även stärka föräldrar.

Erikshjälpen Framtidsverkstad i underprivilegerade områden har etablerats på två nya orter. Genom våra anställda Arbetsmarknadssamordnare har vi arbetat uppsökande för att erbjuda föräldrar möjlighet att gå till en meningsfull sysselsättning i våra butiker men även utvecklande aktiviteter med gemenskap såsom Ett Gott Liv samtal, CV-skrivning, föräldrastödsgrupper med mera.

Football For All Global-konceptet som arbetar med barn och ungas hela livssituation med fokus sportsligt, akademiskt, socialt och existentiellt används i samverkan med några Framtidsverkstäder och får allt fler deltagare i olika åldrar.

Samtidigt når vårt kunskapsspridande digitala material Rafiki allt fler pedagoger och elever. Världen finns i våra klassrum och Rafiki skapar kunskap och förståelse för alla barns lika rättigheter och hur Barnkonventionen och Globala målen hänger ihop. Genom att visa på hur barn kan vara med och arbeta för dess genomförande skapar Rafiki hopp för en långsiktig hållbar framtid.

Barns röster får ta plats

Det är glädjande att se hur vi under året fått en större delaktighet av barn och unga i vårt opinions- och påverkansarbete. Barn och unga har varit med i olika sammanhang och påtalat hur Sverige brister i att leva upp till Barnkonventionen, men även visat på lösningar för att fler barn ska få sina rättigheter tillgodosedda. Det har varit allt från digital medverkan i konferenser, framtagande av skuggrapporter till FN:s barnrättskommitté till deltagande i panelsamtal i Almedalen tillsammans med Barnombudsmannen.

Butiken som plattform

Några andra höjdpunkter under året var Butiken som plattform i både Borlänge och Helsingborg. Här fylldes butikens café med intresserade lokala samverkansparter från olika samhällssektorer både civilsammansaktörer, näringsliv och myndighetsföreträdare. Goda samtal fördes som gynnar och utvecklar samverkan vilket är en

nyckelfaktor för att kunna nå positiv förändring i området.

Erikshjälpens vision är En förändrad värld där barns drömmar får liv. I denna verksamhetsberättelse får ni ta del av barnens egna röster om hur Erikshjälpens arbete är med och skapar hopp och framtidstro för barnen och världen de drömmer om

Vårt uppdrag i Sverige

MED BARN DRÖMMAR SOM DRIVKRAFT

Med barns drömmar som drivkraft vill Erikshjälpen bidra till att fler växer upp under jämlika uppväxtvillkor. Barn i Sverige ska få jämlika förutsättningar att klara av skolan, ha en meningsfull fritid och god hälsa. De ska få växa upp under trygga förhållanden fria från kränkningar och våld.

Genom Erikshjälpens verksamheter får barn verktyg för att kunna forma sina liv, hitta positiva gemenskaper och sammanhang liksom möjlighet att vara delaktiga i samhället. Erikshjälpens mål med arbetet i Sverige är:

Förbättrade förutsättningar för barn och unga att påverka sin och andra barns livssituation och för att utkräva ansvar för att få sina mänskliga rättigheter tillgodosedda.

Ökad kunskap hos barn och unga om barns rättigheter ur ett nationellt och globalt perspektiv och utifrån de globala hållbarhetsmålen.

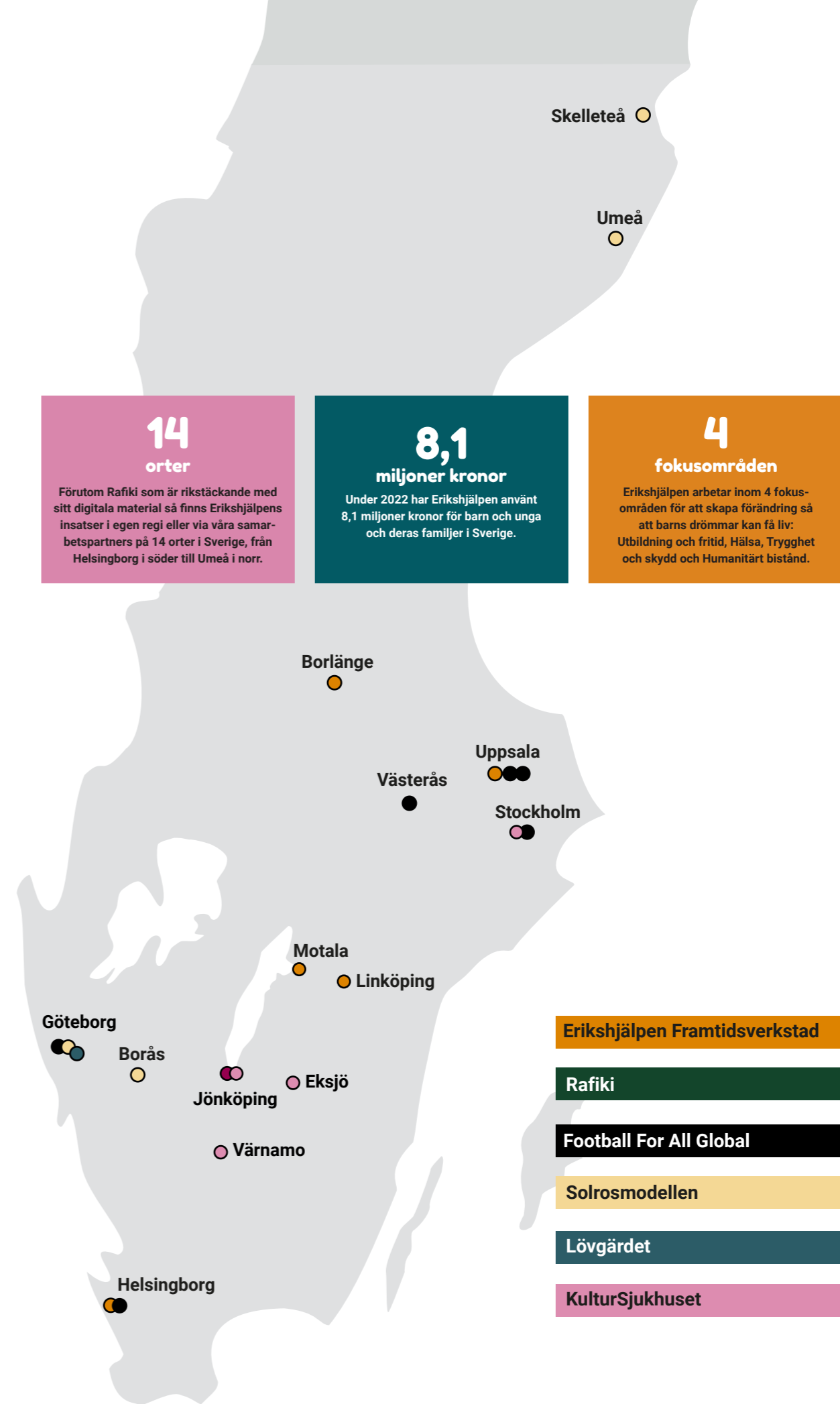
Ökad kunskap och förstärkt kapacitet hos skyldighetsbärare att tillgodose barns rättigheter.

KUNSKAPSHÖJANDE INSATSER

Erikshjälpen arbetar för att barn ska känna till sina och alla barns rättigheter, hur de kan använda dem och vad de kan göra när det inte fungerar. Samtidigt arbetar Erikshjälpen för att både barn och skyldighetsbärare ska känna till vuxnas ansvar att se till att varje barn får sina rättigheter tillgodosedda. En av styrkorna ligger i Erikshjälpens internationella arbete som öppnar upp för möten och gör det möjligt för oss att ge globala perspektiv på barns rättigheter och hållbar utveckling.

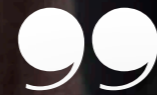
OPINION OCH PÅVERKAN

Sverige har lång väg att gå för att leva upp till att alla barn får sina rättigheter tillgodosedda enligt barnkonventionen. Erikshjälpen jobbar kontinuerligt och tillsammans med barn och unga med att sätta barns rättigheter på agendan hos politiker och beslutsfattare för att åstadkomma förändring. Barns röster ska nå ända fram, bli lyssnade på och beslut tas för varje barns bästa i de frågor som rör barn.

Områdesutveckling för jämlika uppväxtvillkor

Det är roligt och innovativt att komma hit och det ger oss bra skills inför framtiden.

Erikshjälpen Framtidsverkstad är Erikshjälpens primära satsning i Sverige sedan 2019. I framtidsverkstäderna arbetar vi förebyggande för att utjämna ojämlika uppväxtvillkor för barn. Det gör vi genom att stödja barn och unga att uppfylla sina drömmar, satsa på skolan, hitta fritidsintressen och våga delta i viktiga beslut som rör barn. I framtidsverkstäderna arbetar vi rättighetsbaserat och långsiktigt, med barns delaktighet som grund.

I nära samverkan med lokala aktörer från olika samhällssektorer tar framtidsverkstäderna initiativ till social mobilisering. Genom Erikshjälpens second hand-butiker skapar vi en samlad arena för sociala insatser, delaktighet och engagemang i det lokala samhällsbygget och kan vara ett viktigt nav för både barn och vuxna att delta i områdets utveckling.

Erikshjälpens framtidsverkstad arbetar främst inom fyra fokus:

- **Personlig utveckling och gemenskap.** Vi utformar aktiviteter tillsammans med deltagarna, för ökad samhörighet, nätverksbyggande och personlig utveckling.
- **Lokalt påverkansarbete.** Vi erbjuder ett forum där deltagarna kan göra sina röster hörda, för att lyfta och lösa problem kopplade till det egna bostadsområdet.

- **Social mobilisering.** Vi uppmuntrar och stöttar lokala initiativ och samverkan för minskat socialt utanförskap och utveckling av närområdet.
- **Vidare mot arbetslivet.** Vi erbjuder insatser som stärker deltagarnas möjligheter att ta sig in på och etablera sig på arbetsmarknaden.

I Erikshjälpen Framtidsverkstad lyfts Erikshjälpens metoder och material in där de behövs. Till exempel Football for all Global, Rafiki och Barnrättsäventyret.

740

barn och unga

Erikshjälpen Framtidsverkstad har mött 740 deltagare under sammanlagt omkring 730 träffar i 38 återkommande verksamheter där fokus är att erbjuda en trygg gemenskap, ökad studiemotivation och framtidstro. Vissa träffas flera gånger i veckan och andra en gång per månad.

130

vuxna och vårdnadshavare

Erikshjälpen Framtidsverkstad har mött 130 vuxna och vårdnadshavare i återkommande verksamheter som stärker både individen och familjen. Exempel på verksamheter är arbetsträning, språkcafé och samtalsgrupper.

35

event

Erikshjälpen Framtidsverkstad har varit arrangörer eller aktiva deltagare i 35 event. De har samlat över 2 500 barn, unga och vuxna. Eventen är kopplade till de lokala områdena och skapar både stolthet och engagemang för området.

60

lokala samverkanspartners

Erikshjälpen Framtidsverkstad har samverkat med 60 lokala samverkanspartners i Sverige.

Football For All Global

Football For All (FFA) Global ger unga verktyg för att förverkliga sina drömmar och nå sin fulla potential; sportsligt, akademiskt, socialt och existentiellt. Därför är FFA Global mer än bara fotboll.

Inom Erikshjälpen Framtidsverkstad och i samverkan med lokala församlingar samt fotbollsföreningar arrangerar FFA Global regelbundna fotbollsträningar och medverkar i matcher och cuper. Laget träffas också regelbundet för Life Class där en ledare hjälper gruppen i samtal och reflektioner kring livsstil, socialt engagemang och värdegrundsfrågor. Verksamheten försöker också erbjuda varje individ en mentor som uppmuntrar, stöttar och följer deltagarens personliga utveckling. Tillsammans skapar dessa insatser ett meningsfullt sammanhang där gruppen och individen växer som fotbollsspelare, medmänniskor och medborgare.

Rafiki

Genom Rafiki vill Erikshjälpen stärka grundskolan i sitt uppdrag att undervisa om barnkonventionen och global hållbar utveckling. Därför tillhandahåller Rafiki både kompetensutveckling för pedagoger och undervisningsmaterial för låg- och mellanstadiet.

Undervisningsmaterialet bjuder in världen i klassrummet. I barns egna berättelser väver Rafiki in viktiga funderingar kring värdegrundsfrågor, barns rättigheter och globala målen. Rafiki visar upp barns likheter trots ojämlika levnadsvillkor och gör det möjligt för barn att förstå andra barns verklighet även på platser där livet kan vara väldigt annorlunda. Rafiki slår hål på myter, sprider kunskap och ger en rättvisare bild av världen. I materialet får barn inspiration till och förslag på hur barn kan använda sin kunskap för att skapa positiva förändringar!

Samverkan

Även om Erikshjälpen bedriver ett alltmer implementerande arbete så ser vi samverkan mellan olika organisationer som en nyckelfaktor för framgång.

Solrosen drivs av Räddningsmissionen i samverkan med Erikshjälpen och stödjer barn med en frihetsberövad familjemedlem. Stödet anpassas efter varje barns enskilda behov och riktas till både barnet, familjen på utsidan och till den frihetsberövade på insidan. Tillsammans utvecklar och sprider vi Solrosmodellen för att fler barn ska erbjudas stöd. Idag finns solrosmodellen i fem kommuner. Tillsammans erbjuder även verksamheterna ett nationellt digitalt samtalsstöd genom plattformen Inte mitt fel.

Den ideella föreningen **KulturSjukhuset** är en långsiktig samarbetspartner som med clowneri, sagor, musik och berättarverksamhet syftar till att underlätta tillvaron för barn och unga på sjukhus. Kultursjukhuset har nått 7 477 barn och deras anhöriga under 2022.

Erikshjälpens insatser i **Lövårdet** skedde 2022 inom ett Idéburet Offentligt Partnerskap med flera kommunala förvaltningar och de stora sociala idéburna aktörerna i Göteborg. I området finns nätverket Lyftet, bestående av ett 30-tal aktörer från civilsamhälle, näringsliv, offentlig sektor samt boende i området som verkar för positiv utveckling av området. Erikshjälpen har deltagit aktivt i nätverket och bidragit med en lokal operativ koordinator för samordning av aktiviteter och insatser i området.

Mötesplatser/nätverk

Förändringsarbete görs i samverkan. I samverkan med barn och unga som rättighetsbärare och med myndigheter, näringsliv, civilsamhälle, politiker och föräldrar som skyldighetsbärare. Erikshjälpen medverkar i ett flertal lokala, regionala och nationella nätverk och mötesplatser för att sätta barns rättigheter på agendan och kunskapsdela liksom för att planera inför och genomföra insatser för barns rätt till jämlika uppväxtvillkor och kunskap om sina rättigheter. Nationellt deltar Erikshjälpen bland annat i Nätverket för Barnkonventionen, Almedalen, Mänskliga Rättighetsdagarna, Barnrättsdagarna, Globala skolan och Nordiska Skolledarkongressen.

Guldkorn från 2022

Policy för barns trygghet och skydd

Det är självklart att alla barn ska känna sig trygga och må bra i de verksamheter som Erikshjälpen bedriver eller bidrar till. Därför finns barns trygghet och skydd med i alla processer och beslut inom organisationen. I februari tog Erikshjälpen fram en ny Policy för barns trygghet och skydd som ett ytterligare steg i organisationens systematiska kvalitetsarbete. Policyn gäller för alla medarbetare inom Erikshjälpen som måste skriva under på att man tagit del av den, förstår den och tänker följa dess direktiv. I samband med detta anställdes även ett barnskyddsombud med särskilt fokus på säkerställandet av barns trygghet och skydd inom organisationen och våra verksamheter.

Framtidsverkstaden startar upp i Linköping

Den 1 februari startar Erikshjälpen Framtidsverkstad upp i Linköpings Skäggetorp med Johan Sunesson som verksamhetssamordnare i spetsen. Samtidigt påbörjar han en fördjupad förstudie för att se vad barn, unga och vuxna efterfrågade samt för att bygga det viktiga nätverket med lokala aktörer och boende i området.

– Vilket välkommande vi fått! Att Erikshjälpen blir en aktiv aktör i Skäggetorp välkomnas av alla. Det finns ett sådant engagemang och det känns verkligen att vi kommit in i rätt tid med våra styrkor och visioner, säger Johan Sunesson.

Sålde Majblommor för 20 000 kronor

Omkring 15 deltagare i Erikshjälpens Framtidsverkstad i Uppsala ville göra något bra för andra barn i sitt eget område och i Sverige. Genom sin försäljning under april månad har de gett stöd till Majblommans arbete för barn i fattigdom. 10 procent av försäljningen gick även till Erikshjälpen Framtidsverkstad som jobbar för att fler barn ska få tillgång till meningsfull fritid.

Underground arrangerar sommarlovsaktiviteter

Under juni månad stöttade Erikshjälpen föreningen Underground på Råslätt i Jönköping med att skapa sommarlovsaktiviteter. Sammanlagt anordnades aktiviteter där över 1 400 barn och unga deltog. Erikshjälpen är också medsponsor till Undergrounds övningskörningsbil som under 2022 hjälpt 11 unga att övningsköra och 6 unga att ta körkort.

Erikshjälpen Framtidsverkstad startar i Borlänge

Den 1 september var Pernilla Wiklund på plats och redo att driva Erikshjälpens femte Framtidsverkstad i Sverige. Lokalpressen fanns där och det firades med tårta. Under hösten har Pernilla hunnit knyta kontakter och påbörja aktiviteter för barns rätt till meningsfull fritid och möjlighet att klara av skolan.

– Många är positivt inställda och flera aktörer i området vill samarbeta för ungas bästa i området, säger Pernilla Wiklund.

Lövgärdesdagen lockade 1 500 besökare

Den 3 september gjorde Lövgärdesdagen come back efter pandemin. Initiativet till att återuppta dagen kom från Lyftet som är en samverkansform för Lövgärdets utveckling och som Erikshjälpen varit med och startat upp.

Det var fantastiskt att se hur torget och området runt Lövgärdesskolan fylldes av människor i alla åldrar. Solen sken, stämningen var på topp och det var tydligt att detta var ett efterlängtat arrangemang, säger Fatima Taratniya, Erikshjälpens operativa koordinator i Lövgärdet.

Beslut att starta EFV i Kristianstad

Efter en gedigen kartläggning av både externa och interna faktorer, beslutade Erikshjälpen i november att starta sin sjätte framtidsverkstad i just Kristianstad. Verksamheten planeras starta i mars 2023.

I alla sammanhang där vi berättat om framtidsverkstaden har vi mötts av positiva reaktioner och förväntningar, säger Håkan Giselsson, enhetschef inom Erikshjälpens Framtidsverkstad.

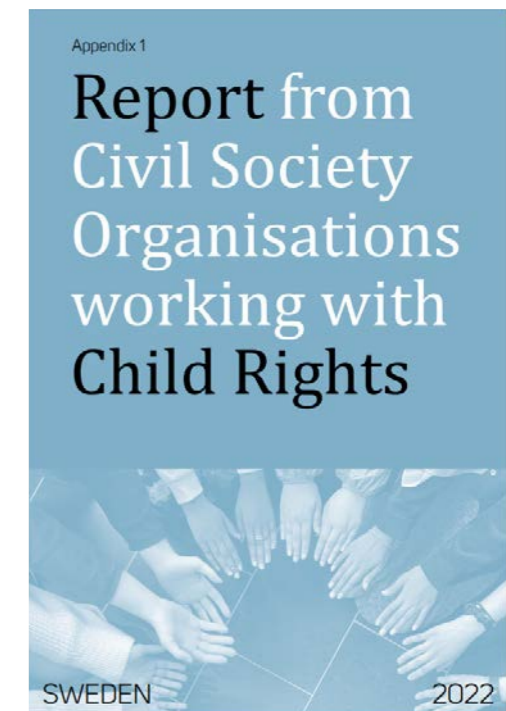
After Work för lokala aktörer i Linköping

Ett av höstens soligaste minne är då vi tillsammans med kulturhuset Agora bjöd in lokala aktörer och kommunanställda som jobbar för unga i Skäggetorp till pepp och erfarenhetsutbyte, säger Johan Samuelsson verksamhetssamordnare.

Omkring 20 organisationer var representerade och 40 personer fick lyssna till en fantastisk föreläsning av Jonas Helgesson som pratade om att ge hopp, att alla behövs och att inte ge upp. Det fanns också tid för värdefullt nätverkande och mycket uppmuntran till alla som gör ett fantastiskt jobb för barnen och världen de drömmer om.

Erikshjälpens bidrag till FN:s granskning

I civilsamhällets rapport inför FN:s granskning av Sveriges efterlevnad av barnkonventionen deltog Erikshjälpen som en av huvudförfattarna till Report from Civil Society Organisations working with Child Rights. Erikshjälpens bidrag lyfte barns rätt till jämlika uppväxtvillkor utifrån arbetet i EFV liksom barns rättigheter när en förälder eller annan familje-

medlem sitter frihetsberövad utifrån vårt samarbete med Räddningsmissionens verksamhet Solrosen och Buff.

Rafiki träffar skolledare

I mars deltog Rafiki på Nordiska Skolledarkongressen som hade 1 500 deltagare. Det var ett första steg mot att möta skolledare och skapa förutsättningar för dem att implementera undervisningen om barns rättigheter och hållbar utveckling i skolans ordinarie planering och verksamhet. För att bättre möta skolans behov har Rafiki tagit fram ett årshjul och börjat anpassa lektionsmaterial efter detta.

Kongressen var ett viktigt första steg där vi lärde oss mycket och skapade viktiga relationer för framtiden, säger Andreas Hallman, pedagog och expert på Rafiki.

Information om kriget i Ukraina

Utöver Erikshjälpens insatser i Ukraina med omnejd lanserades ett stort informationsmaterial på svenska som på ett enkelt sätt förklarar ukrainska flyktingars situation och rättigheter. Materialet delades med Erikshjälpens verksamheter i Sverige liksom till nätverk och andra forum. Under 2022 gav Erikshjälpen också stöd till EFS Kornhill i Halmstad som höll ett läger för barn med aktiviteter att prova på. Totalt deltog 25 barn varav 15 var flyktingar från Ukraina.

Från kunskap till handling

Tryserums friskola har använt Rafikis material länge. Både tidningen och e-lektionerna. Det har skapat stora förändringar bland både elever och pedagoger.

I över 10 år har Tryserums friskola, i Valdemarsviks kommun arbetat med Rafikis lektionsmaterial. Pedagogerna på skolan berättar att både elever och pedagoger har lärt sig otroligt mycket om barnkonventionen och globala målen samt att det är ett ständigt pågående arbete i flera årskurser. Skolan har använt det digitala materialet, Rafikis tidning samt haft kontakt med vänskolan Nemasiskolan, utanför Emali i Kenya. Tryserums skola har haft vänskolan i Kenya i över 10 år där eleverna flera gånger digitalt har träffat barn och pedagoger från skolan. Eleverna pratar ofta om sin vänskola, funderar kring olika saker, lyfter både likheter och skillnader samt har generellt fått en större förståelse för hur andra barn har det runt om i världen. Mika, pedagog på skolan, berättar om ett särskilt tillfälle som hon minns väl.

– Eleverna fick i samtal med vänskolan bland annat lära

sig att deras vänner i Nemasi har liknande prov precis som vi har nationella prov här i Sverige. I samtalet berättade även eleverna i Nemasi att det var ont om mat. Det ledde till att vi började diskutera i skolan hur svårt det måste vara att skriva prov på tomma magar och eleverna här ville direkt försöka se hur vi kunde hjälpa vår vänskola berättar Mika Liffner, pedagog på Tryserumsskolan.

Eleverna tar ofta egna initiativ. Ibland lyfter eleverna på Tryserumsskolan likheter mellan barnen i Sverige och barnen i Kenya till exempel lekar, sånger och rättigheter. Ett tydligt exempel är i arbetet med vatten i årskurs 2-3 där pedagogerna även lyfter in globala målen och diskussionerna de haft med vänskolan om vatten. Eleverna har även vid flera tillfällen samlat in pengar till sin vänskola.

Nu har vi skrivit brev och målat bilder där vi berättat om vår skola som vi ska skicka till Nemasiskolan. Vi hoppas få svar snart, avslutar Mika Liffner, pedagog på Tryserums Friskola.

130 000
elever

beräknas ha tagit del av
Rafikis digitala material

370
pedagoger

har fått kompetensutveckling av
Rafiki i att undervisa om barn-
konventionen och hållbar utveckling
utifrån ett globalt perspektiv.

21 600
användare

har besökt Rafikis hemsidor med
digitalt lektionsmaterial och Rafikis
filmer har visats 21 700 gånger
på YouTube och Vimeo

ERIKSHJÄLPEN

Framtidsverkstad

HÄLSA

Från spelare till ledare

Ayoub Osman flyttade till Gränby när han var 16 år och började se sig om för att hitta något kul att göra på fritiden. Han har alltid älskat fotboll och genom sina vänner hittade han till FFA. Global Idag är Ayoub 19 år och har tagit över ansvaret som ledare för ett växande lag som består av 25 spelare mellan 14 och 23 år.

– Jag har alltid haft en dröm att bli riktigt bra och spela i ett bra lag. Nu tycker jag det är kul att se hur andra utvecklas. Nu vill jag bli en bra ledare, säger Ayoub.

Ayoub berättar om en kille i laget som började spela i laget som målvakt. Han var inte speciellt duktig på fotboll men tyckte det var roligt att spela.

– Idag är han bland de bästa i laget. Den utvecklingen är rolig att se!

FFA Global verksamheten som Erikshjälpen driver tillsammans med fotbollsklubben UNIK FK i Uppsala tränar tillsammans året om och fyller en viktig funktion för många ungdomar i området.

– Jag vill se att laget växer. Förra månaden kom det 7 nya unga som vill vara med. Det gör att vi kan fortsätta växa och blir bättre.

Ayoub säger att det inte alltid är lätt att vara ledare för laget. Ibland är det svårt att få alla att lyssna. Han berättar:

– Det är viktigt att ha respekt för varandra och jag tycker att vi alla respekterar varandra bra. Jag är inte rädd för att ta ansvar och säga till när någon inte visar respekt.

FFA Global består av både fotbollsträningar och träffar för personlig utveckling. Träffarna kallas för LifeClass och hålls av Erikshjälpen Framtidsverkstad Uppsalas verksamhetsansvarige Denis Bisaso. Han säger:

– Det är fantastiskt att se när unga spelare vill kliva fram och ta ett sådant här ansvar för andra ungas fritid och utveckling. Jag hoppas och tror att han kommer vara en förebild för många.

210
barn och unga

har deltagit i
FFA Global

6
orter

FFA Global verksamhet

60
lektioner

för personlig utveckling finns i FFA:s material LifeClass som kompletterar fotbollsträningarna. Materialet är uppdelat i fokusområden som handlar om individen och individens relation till laget och samhället.

Jag hade önskat att Erikshjälpen Framtidsverkstad funnits när jag var yngre.

FRITID

Erikshjälpen Framtidverkstad erbjuder studiestund

I bostadsområden där Erikshjälpen Framtidsverkstad finns upplever många barn och unga att det finns en negativ bild av deras område och de som bor där. Det vill de ändra på. Framtidsverkstäderna har blivit en plattform där unga kan göra sina röster hörda. Men också en plats för deras egna intressen och drömmar.

Läxhjälp är en populär aktivitet som Erikshjälpen Framtidsverkstad i bostadsområdet Ekön i Motala anordnar tillsammans med fotbollsklubben Dribbla United. En av dem som hjälper barnen med läxorna är sextonåriga Nassir Ali. Även om Nassir aldrig själv fått hjälp med sina läxor vill han gärna ge den möjligheten till de yngre eleverna i området.

– Jag ser mig själv i barnen, säger han.

När läsläsningen är avklarad får barnen fika för att fylla på med energi innan fotbollsträningen börjar. För den som inte vill spela fotboll ordnas andra aktiviteter.

Ekön är ett mångkulturellt område där det bor många barn. Det är också det enda området i Motala där det inte finns någon fritidsgård. Genom att erbjuda barn och ungdomar gratis aktiviteter, läxhjälp och samtalsgrupper är Framtidsverkstaden med och jämnar ut uppväxtvillkoren i Motala, samtidigt som de ger fler unga en meningsfull fritid.

– Jag hade önskat att Erikshjälpen Framtidsverkstad funnits när jag var yngre. Då skulle jag haft något att göra och det hade varit enklare för min mamma, säger Nassir.

5
orter

tillgängliggör en rofylld plats för barn och unga att göra sina läxor.

179
träffar

har anordnats för studiestund.

144
barn

har tagit chansen att komma och göra sina läxor och skoluppgifter med Erikshjälpen Framtidsverkstad

Områdeskoordinator skapar samhörighet i Lövgärdet

Erikshjälpen har sedan december 2017 arbetat med områdesutveckling i Lövgärdet, Göteborg, med fokus på att skapa goda uppväxtvillkor för barn och unga. Erikshjälpen har bland annat varit med och anställt en operativ områdeskoordinator

Tillsammans med ett flertal andra organisationer har Erikshjälpen varit delaktig i ett IOP (idéburet-offentligt partnerskap), där man bland annat haft en samordnande roll genom anställningen av en operativ områdeskoordinator. I september 2022 flyttades denna tjänst över till Göteborgs stad, vilket möjliggjort en långsiktighet i arbetet

– Att en lokal aktör tar över ansvaret är någonting som Erikshjälpen har strävat efter. Men även att staden som legal skyldighetsbärare ser vikten av rollen som vuxit fram genom samverkansprojektet samt tar sitt ansvar för dess fortlevnad är mycket positivt.

– Genom områdeskoordinatorn har det skapats forum som möjliggjort kommunikation mellan lokala aktörer och

boende i området, berättar Fatima Taratniya, som haft rollen i drygt ett och ett halvt år.

– Min roll är att ha lösningsfokus och att koppla samman personer, verksamheter och aktiviteter, fortsätter Fatima. En av de största framgångarna i Lövgärdet genom Erikshjälpens arbete är den ökade gemenskapen, samhörigheten och samverkan som skapats. Nu börjar man även se att de boende blir alltmer involverade i arbetet och engagerade i sitt område.

Det bästa med uppdraget är att se området utvecklas och att få bidra till att ge goda förutsättningar och uppväxtvillkor för unga säger Fatima:

– Om vi bygger starka barn så slipper vi laga så många trasiga vuxna. Vi är så många aktörer i Lövgärdet som kompletterar varandra, men behöver hitta sätt att arbeta tillsammans. Vi finns där för varandra med det som är roligt och bra men också med det som är tungt och svårt, avslutar Fatima Taratniya.

1530
barn och unga

har deltagit i lovaktiviteter i Lövgärdet.

30-tal
aktörer

från civilsamhälle, näringsliv, offentlig sektor samt boende samverkar för en positiv utveckling av området.

Framtidsfika för vuxna

Hanna, Helena och Safaa

Under hösten 2022 startade Framtidsfika i Erikshjälpens Framtidsverkstad på Ekön, Motala. Målet var att nå en målgrupp som var hemma på dagarna och ville hitta nya vägar i livet. Det kunde handla om att lära sig språket, hitta till den öppna förskolan, få samhällsinformation eller bara möjligheten att träffa nya vänner.

Under hösten har mellan 10-20 deltagare träffats varje torsdag för att samtala om livet. Många deltagare har även fått stöd genom att skickas vidare till SFI, fotbollsföreningar, öppna förskolan samt utbildningar av olika slag.

En del av dem som Erikshjälpens Framtidsverkstad möter har varit i Sverige i flera år men fortfarande inte fått tillfälle eller förutsättningar att lära sig svenska. Under Framtidsfikat lyfter en del deltagare svårigheter som att träffa

nya vänner när man är mammaledig där man kan öva på språket och få ett sammanhang. Tröskeln till arbetsmarknaden är dessutom hög då man ofta behöver ha en god språknivå för att få ett jobb. En deltagare berättar om hur det i ett annat land var helt okej att börja jobba även om man inte kunde språket än, och väl på arbetsplatsen kunde man lära sig mycket fortare eftersom man var omgiven av språket varje dag.

– Många av de deltagare vi möter har hög utbildningsnivå såsom läkare, kuratorer, lärare som har en lång väg att gå för att kunna börja arbeta i Sverige. Framtidsfikat ger en möjlighet att träffa och samtala med andra i liknande situation, men framför allt skapa hopp inför framtiden säger Hanna Qvist, verksamhetsansvarig, Erikshjälpens Framtidsverkstad.

Barn som påverkar

Barnens rapport till FN

Inför FN:s granskning av hur väl Sverige efterlever barnkonventionen tog 31 barnrättsorganisationer fram tre rapporter varav en gjord av barn utan vuxnas analyser och tolkningar. Den heter Hör barnens röst i vilken 120 barn medverkade med sina berättelser, upplevelser och tankar.

Ett tjugotal elever i årskurs sju på Vittra Adolfsberg bidrog, med stöd av Erikshjälpens Framtidsverkstad, till rapporten kring temat diskriminering. Rapporten är ett viktigt underlag för FN:s rekommendationer till Sverige som presenteras i januari 2023.

– Vi i gruppen upplever att barn i Sverige utsätts för rasism. Till exempel blir man diskriminerad på grund av utseendet (hudfärg). Folk har skrikt N-ordet till varandra, berättar en av deltagarna.

Barn berättar om minoritetsstress

Erikshjälpens Framtidsverkstad bidrog i våras tillsammans med barn och unga i verksamheten till Helsingborgs stads rapport om minoritetsstress. Det vill säga den påfrestning det innebär att leva som normbrytande minoritet i ett samhälle. Barn och unga diskuterade och berättade hur de upplever rasism, hur det påverkar deras hälsa, hur de själva hanterar det och vad de vill att vuxna gör för att det ska bli bättre. Rapporten är ett underlag för Helsingborgs stads fortsatta arbetet för att alla barn ska få jämlika uppväxtvillkor. Resultatet presenteras för de som möter barn och unga i sitt arbete inom staden, liksom politiker och på erfarenhetsdagarna på H22 i Helsingborg.

Ett sommarjobb om demokrati och delaktighet

Under sommaren har 16 unga sommarjobbade på Erikshjälpens Framtidsverkstad i Gränby, Uppsala med fokus på demokrati och delaktighet. De har bland annat arrangerat

och modererat debatter mellan politiska ungdomsförbund inför skolvalet, intervjuat kommunpolitiker och lokala poliser, och skrivit insändare till lokala tidningar kring ungas behov och förväntningar. Detta har genomförts i en demokratikub som deltagare i Framtidsverkstaden själva byggt och målat. Två feriejobbare säger:

”Vi har ett mycket mer proffsigare jobb med mening. Vi jobbar liksom på riktigt”

”Jag vill jobba med politik eller bli advokat. Det här hjälper mig lite att förbereda mig och det är kul”

Sudi och Ketshia

Prata med oss, inte om oss!

Det finns ett antal bostadsområden som får negativa stämplat, där ungdomarna klassas som problem. Men vad händer om vi börja lyssna på dessa unga, ber dem utveckla sina områden och gör dem till förändringsaktörer? Det finns positiva exempel där lokala krafter bryter den negativa spiralen. Erikshjälpens Framtidsverkstad tillsammans med Studieförbundet Bilda lät några unga kliva fram tillsammans med Barnombudsmannen och representanter från Erikshjälpens Framtidsverkstad och HelaMalmö för att prata om just detta. En av deltagarna berättade:

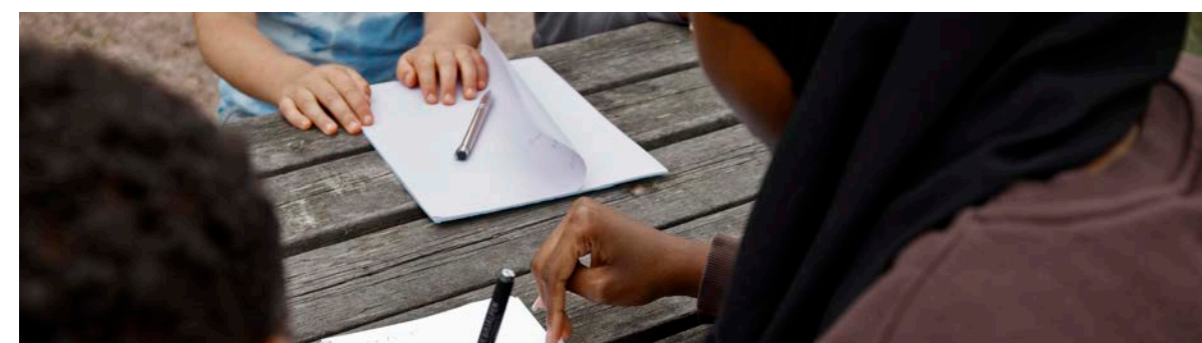
– En riktigt rolig resa! Vi skrattade jättemycket. Stället var fullt av kändisar, man träffade på dem till höger och vänster och massor med politiker med sina vakter i kostymer. Och så hade vi ett seminarium där vi fick berätta om vad politiker ska göra för oss ungdomar. Det var mest jag och Ketshia som var i centrum.

Målsättning och resultat

Här följer några exempel på resultat från Erikshjälpens arbete i Sverige 2022 kopplat till barns rätt till utbildning och fritid, hälsa samt trygghet och skydd.

Barn har goda förutsättningar för att klara av skolan och har kunskap om sina rättigheter		
Situation	Erikshjälpens mål	Uppnådda resultat 2022
<p>Fullföljda studier är en av de viktigaste faktorerna för att unga ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden, få en egen inkomst och leva ett självständigt liv. Skolverkets rapporter och OECD-jämförelser visar dock att svensk skola inte är likvärdig, och att elevers socioekonomiska bakgrund har betydelse.</p>	<p>Att barn får uppleva att de har utökade förutsättningar att förbättra sin egen och andra barns tillgång till god utbildning och meningsfull fritid.</p> <p>Att barn får uppleva att de har förutsättningar att klara av skolan för att ta sig vidare i arbetslivet, utvecklas och nå sin fulla potential.</p>	<p>Erikshjälpens Framtidsverkstad har på 5 orter drivit studiestunder i samverkan med skola och andra aktörer. På studiestunderna har barn och unga gjort sina läxor eller fått stöd i att söka jobb eller välja utbildning. Hittills har studiestunderna haft 144 unika besökare vid 179 tillfällen. Barn som kommer dit uttrycker att Framtidsverkstadens lokal är deras hem där de kan plugga i lugn och ro.</p>
<p>Elever med föräldrar som är arbetslösa, låginkomsttagare eller socialbidragstagare är över-representerade bland dem som avbrutit sina gymnasie studier. Det går också att se samband mellan avhopp och avsaknad av studietradition samt mellan ungas utländska bakgrund, skolgång och studieresultat.</p>	<p>Att moraliska skyldighetsbärare har ökad kunskap och förstärkt kapacitet att tillgodose barns rätt till god utbildning och meningsfull fritid.</p>	<p>I Uppsala och Motala arrangerar Erikshjälpens Framtidsverkstad träffar för föräldrar, där de kan öva på det svenska språket, prata om sin vardag, sitt område och inspireras av varandra.</p> <p>– Det händer saker mellan människor över en kopp kaffe och en bulle, säger en deltagare på Framtidsfikat i Motala.</p>
<p>I grundskolans läroplan ingår undervisning om barnkonventionen. I två år har dessutom konventionen varit svensk lag. Trots detta känner bara 25 procent av barnen till sina rättigheter och hur de kan använda dem enligt LUPP 2020 i Göteborgsregionen. Det saknas också uppgifter på hur väl barnen känner till de globala målen, men enligt Sidans rapport 2021 känner endast hälften av alla vuxna till de globala målen och det finns uttryck för att pedagoger är dåligt förberedda på att undervisa i hållbarhetsfrågor på ett tillräckligt nyanserat sätt.</p>	<p>Att legala skyldighetsbärare fullgör sitt ansvar att öka barns kunskap och deras förmåga att använda den gällande barns rättigheter, utifrån ett nationellt och globalt perspektiv och de globala hållbarhetsmålen.</p> <p>Att barn får uppleva en ökad kunskap om barns rättigheter ur ett nationellt och globalt perspektiv och utifrån de globala hållbarhetsmålen.</p>	<p>Genom Rafikis verksamhet har 370 pedagoger kompetensutvecklats sig i hur de kan undervisa om barnkonventionen och global hållbar utveckling, och samtidigt stärka en realistisk världsbild hos barnen. Rafikis digitala material har haft 21 600 besökare och filmerna 21 700 visningar. Totalt uppskattas Rafiki nå ut till ca 130 000 barn i Sverige.</p>

Barn har tillgång till en meningsfull fritid		
Situation	Erikshjälpens mål	Uppnådda resultat 2022
<p>Att ha en rik fritid där man blir en del av en positiv social gemenskap spelar stor roll för välmående, personliga relationer, utveckling av sociala kompetenser och den egna identiteten. Det är en förebyggande faktor mot utanförskap, destruktiva aktiviteter och kriminalitet. Idag ser vi dock att allt färre barn och unga är aktiva i någon förening. Särskilt stor är andelen i socioekonomiskt underprivilegerade områden.</p>	<p>Att barn får uppleva utökade möjligheter att utkräva ansvar och därmed få sin mänskliga rättighet till meningsfull fritid tillgodosedd.</p> <p>Att barn upplever att de har utökade förutsättningar att förbättra sin egen och andra barns tillgång till god utbildning och en meningsfull fritid.</p>	<p>I Erikshjälpens Framtidsverkstad Uppsala finns en tjejgrupp på cirka 9 unika deltagare som träffas varje vecka. Under en kväll pratade ledarna med tjejerna om vilka aktiviteter det skulle finnas för barn i området. För tjejerna var det viktigt att bara få träffas. De hade redan mycket omkring sig med skolarbete och att hjälpa till hemma. De var också ganska begränsade i att delta i aktiviteter efter skolan. Träffarna ger dem avkoppling och möjlighet att hitta på roliga saker tillsammans. Sedan gruppen startades har de träffats 27 gånger.</p> <p>Under 2022 har Football For All Global i Vårby Gård anställt och utbildat 4 av sina unga i åldern 16–23, för att de ska verka som ledare och förebilder för de yngre barnen. De bidrar till en viktig verksamhet som mötte över 40 barn varje vecka.</p>

Barn upplever god psykisk hälsa och välmående

Situation	Erikshjälpens mål	Uppnådda resultat 2022
<p>Under de senaste tjugo åren har den psykiska ohälsan bland barn och unga ökat. Kopplingen mellan delaktighet, inflytande och hälsa är tydlig. Om man upplever att man saknar möjlighet att påverka sina egna livsvillkor och utvecklingen i samhället i stort uppstår en känsla av utanförskap och maktlöshet, vilket bidrar till sämre hälsa.</p> <p>Barn som är delaktiga inom olika organisationer eller fritidsverksamheter känner en större tillit till samhället och en ökad känsla av inflytande över sin livssituation.</p>	<p>Att barn får uppleva att de har utökade förutsättningar att förbättra sin egen och andra barns psykiska hälsa och välmående.</p> <p>Att barn får uppleva att de har utökade möjligheter att utkräva ansvar och få sina mänskliga rättigheter avseende god psykisk hälsa och välmående tillgodosedda.</p>	<p>Under 2022 genomförde Solrosen, som ger stöd till barn med nära anhörig frihetsberövad, 229 stödsamtal i olika former varav 91 barn fick stöd. Samtalen syftar till att stötta och stärka individen och avlasta skuld och skam. Samtalskontakterna varar så länge man vill och behöver det.</p> <p>I de olika samtalsgrupper och aktiviteter som Erikshjälpen Framtidsverkstad haft på olika orter har barn fått mer kunskaper kring hälsa då detta varit ett återkommande tema. Erikshjälpen Framtidsverkstad har också erbjudit aktiviteter som till exempel dans utan krav på prestation, som i stället bygger på gemenskap vilket gynnar barnens välmående.</p> <p>– Jag pratar inte om mens och pinsamma saker med mina föräldrar. Jag lyssnar på vad du berättar och lyssnar på vad mina vänner frågar. Då har jag mer koll, berättar en tjej på 11 år i Erikshjälpen Framtidsverkstads fotbollsverksamhet.</p>
	<p>Att moraliska skyldighetsbärare har ökad kunskap och förstärkt kapacitet att tillgodose barns rätt till god psykisk hälsa och välmående.</p>	<p>Under 2022 genomförde Solrosen 229 stödsamtal i olika former. Samtalen syftar till att stötta och stärka individen och avlasta skuld och skam. Samtalskontakterna varar så länge man vill och behöver dem. Genom kontakt med föräldrar på häkte, anstalt och frivård sprids informationen om Solrosens verksamhet vidare till deras familjer, som får möjlighet att söka stöd. På häktet i Göteborg genomfördes 121 individuella samtal. 143 klientsamtal och ett längre gruppsamtal genomfördes på anstalterna och inom frivården i Göteborgsområdet.</p>
	<p>Att legala skyldighetsbärare fullgör sitt ansvar att bidra till barns goda psykiska hälsa och välmående.</p>	<p>Kommunens fältsekreterare, tillsammans med framtidsverkstaden startade upp en samtalsgrupp för unga på högstadiet. Gruppen besöktes av åtta till tio barn i årskurs 7 till 9 och samtalen handlade om Hbtqi, vänskap, normer, hälsa, hopp och framtid.</p> <p>– Jag tycker det var jättebra, intressant och man kunde lära sig mycket, säger en av deltagarna.</p> <p>Motala kommun arrangerade ett läger för unga tjejer. Erikshjälpen Framtidsverkstad följde med som ledare tillsammans med flera kommunanställda som jobbar med ungdoms- och integrationsfrågor. Omkring 20 tjejer mellan 12 och 16 år deltog och för flera av dem var det första gången som de sov borta utan sina föräldrar.</p>

Barn växer upp i trygga miljöer och bostadsområden

Situation	Erikshjälpens mål	Uppnådda resultat 2022
<p>Att få växa upp i ett tryggt och säkert bostadsområde är en central utgångspunkt för barns välmående och tilltro till sin egen framtid. Det bidrar till att barn kan utvecklas utifrån sina individuella personligheter och bli sociala, ansvarsfulla och aktivt bidragande samhällsmedborgare.</p> <p>För att skapa trygga uppväxtmiljöer och bostadsområden är det viktigt att utgå från barn och ungas egna behov och ge dem förutsättningar att delta.</p>	<p>Att barn får uppleva att de har utökade förutsättningar att förbättra sina egna och andra barns uppväxtmiljöer och bostadsområden.</p>	<p>I Motala har Erikshjälpen Framtidsverkstad tagit fram en ambassadörsutbildning tillsammans med Studieförbundet där unga ambassadörer anställts för att bland annat vara delaktiga i framtagandet av utbildningen. Erikshjälpen Framtidsverkstad har sett ett ökat engagemang från ambassadörernas sida. Deras engagemang är ett exempel på att när man äger kunskap om hur Sverige fungerar, får man även större makt över sitt eget liv och har möjlighet att hjälpa och vägleda andra.</p>
<p>Moraliska skyldighetsbärare, som till exempel föräldrar, är viktiga för att uppfylla barns rätt till en trygg uppväxt. För att moraliska skyldighetsbärare ska kunna fullfölja sitt ansvar behöver de kunskap om barns rättigheter samt förutsättningar och verktyg för att bidra. Dialoger och ett ökat samspel mellan generationer bidrar också till en tryggare, mer säker och bättre uppväxtmiljö för barn.</p>	<p>Att moraliska skyldighetsbärare fullgör sitt ansvar att bidra till trygga uppväxtmiljöer och bostadsområden.</p>	<p>Gruppen Mödrar och döttrar inom Erikshjälpen Framtidsverkstad anordnade en områdesfest på Ekön tillsammans med RF SISU, Bostadsstiftelsen Platen, Polisen och områdesambassadörerna där sport och musik varvades med arabisk mat, svenskt fika, pyssel och flera olika aktiviteter.</p>
<p>Legala skyldighetsbärare har ansvar för att tillgodose barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Detta är avgörande för att barn ska få växa upp i en trygg uppväxtmiljö.</p> <p>När legala skyldighetsbärare tar sitt ansvar och ger barn förutsättningar att delta i beslut som rör dem skapas möjlighet för barn att själva lyfta och lösa problem kopplade till sina egna bostadsområden.</p>	<p>Att legala skyldighetsbärare ger barn utökade förutsättningar att förbättra sina egna och andra barns uppväxtmiljöer och bostadsområden.</p> <p>Att legala skyldighetsbärare fullgör sitt ansvar att bidra till trygga uppväxtmiljöer och bostadsområden.</p>	<p>Stadsbyggnadsförvaltningen i Helsingborg har tagit kontakt med Erikshjälpen Framtidsverkstad för att vi jobbar med barns delaktighet. De uttryckte att de ville ha vår hjälp att fånga in ungas röster kring ombyggnation av området.</p>

Tack för ett givande samarbete 2022!

Förändringar skapar man tillsammans i nära samverkan och med gemensamma mål. Erikshjälpen tackar alla som vi fått vara en del av och som har velat vara en del av vår verksamhet. Under 2022 har Erikshjälpens programarbete i Sverige samverkat med 44 verksamheter inom kommuner och myndigheter, 66 civila aktörer i Sverige och internationellt och 7 företag. 10 aktörer har bidragit med finansiellt stöd, vilket varit avgörande för genomförandet av insatserna.

Nytt år och nya drömmar

Efter ett händelserikt och framgångsrikt 2022 lyfter vi blicken mot 2023 och ser fram emot att få se fler drömmar som får liv. Under 2023 kommer vi fortsätta utveckla barns delaktighet, trygghet och skydd i våra verksamheter, stärka vårt påverkansarbete för att sätta barns rättigheter på agendan hos fler skyldighetsbärare liksom fortsätta involvera fler föräldrar i områdesutvecklingen för jämlika uppväxtvillkor.

Erikshjälpens Framtidsverkstad ser stora fördelarna med att involvera föräldrar i sina verksamheter och skapa förutsättningar för dem att bidra till områdets utveckling och till barnens möjlighet att få ta del av sina rättigheter. Arbetsmarknadskoordinatorerna kommer fortsätta stödja föräldrar att komma närmre arbetslivet genom språkcafé, arbetsträning och utbildningar. Det kommer också finnas fler verksamheter som möjliggör för föräldrar att engagera sig i områdets utveckling tillsammans med andra.

FFA Global och Rafiki

Football For All Global och Rafiki kommer att fortsätta kroka arm än mer med Framtidsverkstäderna för att erbjuda än fler metoder för områdesutveckling liksom kunskapshöjning om barns rättigheter. Med en sådan bredd kan vi intressera fler barn i området och engagera dem både i skolan och på fritiden. Football For All Global kommer att lansera sitt metodmaterial LifeClass i digitalt format. Rafiki förädlar sin digitala närvaro, ökar sin satsning på kompetensutveckling för lärare och involverar fler skolledare i undervisning om barns rättigheter och global hållbar utveckling.

Ungas delaktighet i påverkansarbete

Under 2022 har vi involverat unga i Erikshjälpens påverkansarbete både lokalt på respektive ort och nationellt i till exempel Almedalen. Vi ser fram emot att utveckla våra metoder för att intressera, förbereda och handleda barn och unga som deltar i Erikshjälpens påverkansarbete eller driver sitt eget.

Kvalitetsarbete

Vi kommer också stärka upp vårt kvalitetsarbete än mer. Erikshjälpens barnskyddsombud kommer fortsätta att stärka och utveckla vårt barnrättsperspektiv med bland annat en barnvänlig klagomålshantering och med barns trygghet och skydd som fokus i våra verksamheter. Vi ser även över hur vi kan vässa vår effektmätning ännu mer både kvantitativt och kvalitativt.

Vi ser fram emot året som kommer och hoppas på att bidra med allt vi kan för barnen och världen de drömmer om!

Varma hälsningar,

Birgitta Johansson,
Sverigechef på Erikshjälpen

För barnen. Och världen de drömmer om.

Erikshjälpen är en barnrättsorganisation med en ideell second handverksamhet. Tillsammans har vi en gemensam vision; en förändrad värld där barns drömmar får liv. Lokalt och globalt arbetar vi för att stärka och hjälpa barn. Överskottet från second hand-verksamheten bidrar, tillsammans med generösa gåvor, till att möjliggöra insatser för att barn ska få gå i skolan, må bra och vara trygga. Arbetsträningen i våra butiker föder också framtidstro, för barn och föräldrar som står utanför arbetsmarknaden och den cirkulära försäljningen ger klimathopp för kommande generationer. På detta sätt finns Erikshjälpen för barnen och världen de drömmer om.

KONTAKTUPPGIFTER

Organisationsnummer 827500-4789
Besöksadress: Datorgatan 4, 561 33 Huskvarna
Tel 0383-46 74 50
E-post: info@erikshjalpen.se
www.erikshjalpen.se

ERIKSHJÄLPEN